

Эврэ эв-аргъарн кирпич шатадж тоосх келгэн

Тенъ голин тег газрин рай-од модар татг, болв станиц эс-гидж күүтр болгънд гишинъ сән шаврин көрнъг бääнә. Кирпич кедг заводмуд болхла, областъд татг.

Тенъ голин куч-көлсчир, äмтн бääдг гермүд тосхлгъна тускар гаргъсн КПСС-н Централън Комитетин болн СССР-н Министрмүдин Советин тогтаврар кур - күүндвр кедж, район болгънд эврә аргъар кирпич шатадж тоосх кедж авлгънг өргнәр бурдәхәр шиидцхäv.

Иигдж тоосх келгэн колхозникудин, МТС-н болн совхозмүдин кöдлмшчнрин болн специалистнрин төлә ке, бääхд таалта, сән, бат гермүд бәрх эв-аргъ өгхмн.

Эврә аргъар кирпич цокдж тоосх келгънг зуг колхозмуд, МТС болн совхозмуд бääтхә, тус-тустан өрк бүлмүд кедж чадхмн. Аксайск района „Реконструктор“ гидг совхозд түрүн кесг зун минъгън тоосх кирпич ним бәдлтәгъәр кегдсмн.

Нухсн шаврар туслнъ кевд кирпич цокгдна. Халун ганъ цагт 6-8 часд эврәчкәд, кирпичиг эргүлдмн. Түрүлäd тиигдж эврәдж хагсасна хöбн, банкет гигъад, зергләд тавгдсн хошад кирпичәр нääм күргдж давхрлулад 15-20 хонгт хагсадмн. Тиим банкетсәр — штабельсәр кирпиче дард болдж хагсдмн. Тиигдж хагсагдсн хöбн, кирпичиг шатадж тоосх кедмн. Кирпич шатадж тоосх кехин төлә тегш өндр газр деер далгъа суулгъ кевтә, гүүндән 5-6 метр канав малтдмн. Тиим канав өргидән дорад бийдән 35 сантиметр, деер бийдән 50-55 сантиметр малтдгна. Тиим канав болгън деер 4 минъгъ күргдж кирпич тавдмн. Шатах кирпичиг тавхләрн, хамцулдж тавгдсн

бешин бääдлтәгъәр тавдмн. Тиигәд тавчкәд, дакад нег хальсддж орагъас бишинъкинъ делгүднъ кирпич тавад, шалдчкдмн. Шатаджах кирпич болн газагъаснъ тавдж, шалдсн кирпич хоорнд 5-6 сантиметр заг бääх зöвтә.

Тиигдж бел кечкәд, кирпичиг шатадмн. Канавд солом, шарлдж, хулс, нанъ чиги тиним түлә хайад, түлдмн. Түрүн 8-10 часднъ джисүлдж, уурин гаргъдж хагсахин төлә галиг икәр түлдмн биш. Тер цагиг хöбн, халун галин ур, тавгдсн кирпичин цуг зергләг халулдж болдгар гал өрддж түлдмн.

Кирпич шатадж тоосх келгәнә тиим эв-аргъ областин колхозмудар, МТС-р болн совхозмудар түргн кевәр делгрдж эдлгдджәнә. Кирпич цокхин төлә гарар болн машигъәр цоклгъна кесг минъгън кев бел кегдсн бääнә, нүк малтдж кирпич цокх шавр бел кегдджәнә. Волго—Донск района „Добровольский“, „Потаповский“, „Дубенцовский“ совхозмуд, Новочеркасск района Кировин нертә, Горькин нертә колхозмуд ик үнтә заводмуд тосхлтан угагъар, эврә аргъарн кирпич шатадж, тоосх кирпич кеджәцхәнә. Сальск района Калининә нертә болн „Родина“ гидг артельмүдәр кирпич шаталгъна түрүн бешмүд түлгдсн бääнә. Областин Веселовск, Аксайск болн талдан чиги районин колхозмудар түрүн тоосх кирпиче кегдлж олсн бääнә. Эн эв-аргъар кегдсн тоосх кирпичәр Тенъ голин кесг минъгън колхозникудин, МТС-н болн совхозмүдин кöдлмшчнрин гермүд, бас те дү мет клубс, гегән-герлин учрежденьс болн бичкүдин яслин гермүд тосхгдхмн.

Н. КАРАБИХИН.